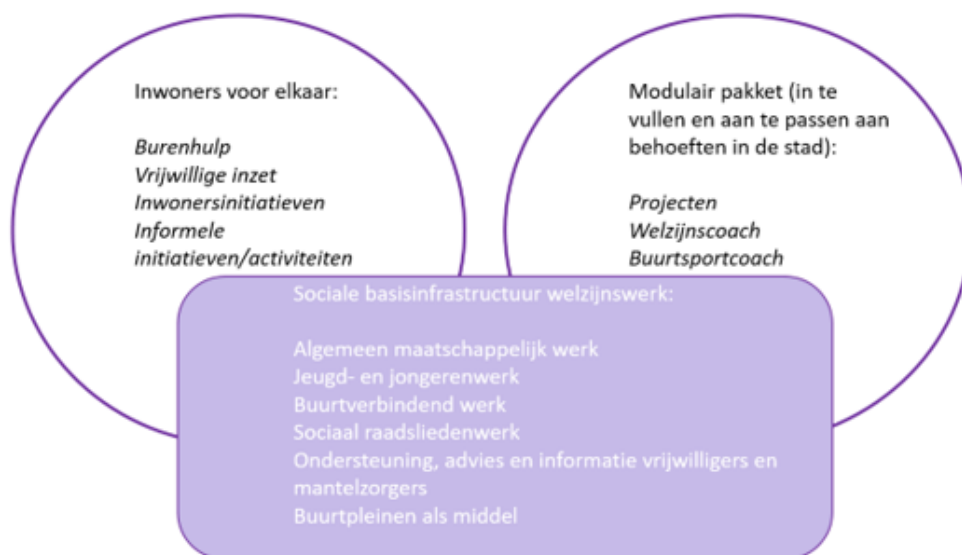

Besluit van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Nieuwegein houdende regels omtrent de belangrijkste opgaven van het welzijnswerk voor de jaren 2021 - 2024

1. Inleiding

In de meerjarenopgave welzijn beschrijven we de belangrijkste opgaven van het welzijnswerk voor de komende jaren. De Transformatieagenda 2019-2021 en de visie 'Toekomstbestendig Welzijnswerk' vormen hiervoor het vertrekpunt. De maatschappelijke impact die wij beogen is dat alle inwoners van Nieuwegein ervaren dat zij mee kunnen doen (inclusie), betrokken zijn bij hun wijk of buurt en weten waar zij advies en informatie kunnen vinden. In dit document wordt deze ambitie verder uitgewerkt in beleidsdoelstellingen en de daarbij behorende activiteiten. De definities en uitgangspunten uit de visie zijn aangescherpt in de routekaart meerjarenopgave welzijn die in december door de raad is vastgesteld. Deze vormt mede het kader voor deze meerjarenopgave en is als bijlage toegevoegd. Hierin zijn ook de mijlpalen opgenomen van de verschillende doelstellingen.

Welzijnswerk is altijd in beweging en laat zich moeilijk 'vangen' in concrete resultaten en effecten. Ook de (toekomstige) vraag naar welzijnswerk laat zich moeilijk voorspellen. Wij zien een belangrijke rol weggelegd voor ons als lokale overheid om er voor te zorgen dat welzijn in de stad op orde is. Daar willen we ook een proactieve rol in nemen. Dit vraagt van de gemeente en de uitvoeringpartners een flexibele, open en 'nieuwsgierige' houding naar de samenleving van Nieuwegein. We gaan uit van een sociale basisinfrastructuur en een zogeheten modulair pakket (aanvullend welzijnswerk). De basisinfrastructuur is dat deel van het welzijnswerk waarvan we vinden dat dat er altijd moet zijn, waar inwoners op terug kunnen vallen. Als gemeente willen we dit garanderen. Ook willen we initiatieven uit de stad (van inwoners of informele organisaties) die een bijdrage leveren aan het welzijn van inwoners kunnen faciliteren en in kunnen spelen op behoeften in buurten, wijken of de stad. Dit doen we vanuit het modulair pakket. De activiteiten die daaronder vallen staan niet vast, maar zijn afhankelijk van initiatieven en veranderende behoeften. Het gaat enerzijds om de inzet van inwoners voor elkaar waar we beperkt invloed op hebben en anderzijds om projecten van tijdelijke aard en aanbod dat in te zetten is naargelang de behoeften in de stad, een gebied, de wijk of de buurt. Schematisch ziet dit er als volgt uit:

1.1 Leeswijzer

In de volgende hoofdstukken worden achtereenvolgend de doelstellingen van de meerjarenopgave; de doelstellingen, rollen en taken van welzijnswerk in de vijf werkgebieden; het gebruik van maatschappelijk vastgoed voor de uitvoering van het welzijnswerk; de sturingsfilosofie en de wijze van financiering beschreven.

Onder welzijn verstaan wij:

- Welzijn is een gevoel van welbevinden, ook wel beschreven als geluk. Met welzijn wordt bedoeld dat het lichamelijk en geestelijk goed met een mens gaat.

Onder welzijnswerk verstaan wij:

- Maatschappelijke activiteiten gericht op het vergroten van geestelijk en sociaal welbevinden;
- Geheel van maatschappelijke organisaties dat activiteiten verzorgt gericht op sociaal en geestelijk welbevinden;
- Werk gericht op voorzieningen die het welzijn bevorderen en dat uitgevoerd wordt op lokaal niveau.

Onder welzijnsorganisaties verstaan wij:

- Organisaties of instellingen die zich bezig houden met het uitvoerend welzijnswerk.
 - Formeel: Santé Partners (waaronder Vrijwilligershuis) en MOvector
 - Informeel: Handje Helpen, Algemene Hulpdienst Nieuwegein, Fort Vreeswijk, organisaties in de wijken, enz.

Een voorbeeld om het onderscheid tussen welzijn en welzijnswerk te duiden is: de bibliotheek draagt bij aan welzijn maar is geen welzijnsorganisatie met welzijnswerkers.

Het *doel* van welzijnswerk is het behouden, herstellen of versterken van de veerkracht, maatschappelijke participatie en zelfredzaamheid van inwoners en de ontmoeting tussen inwoners met verschillende achtergronden en ervaringen.

2. Uitwerking inhoudelijke opgave

2.1 Korte inleiding

In dit hoofdstuk omschrijven we de doelen van de meerjarenopgave en de opgave per werkgebied met daarbij het beoogde maatschappelijke effect, de beleidsdoelstellingen en de functies en organisaties in de sociale basisinfrastructuur en het modulair pakket. In de routekaart zijn vijf werkgebieden gedefinieerd: collectief welzijnswerk, individueel welzijnswerk, jongerenwerk, advies en informatie en inwonersinitiatieven als aparte categorie. De grenzen van deze werkgebieden zijn fluïde. Zie hieronder de schematische indeling van deze werkgebieden¹.

Collectief welzijnswerk MOvector Gemeente Nieuwegein (wijkcoördinatoren)	Individueel welzijnswerk SantéPartners Algemene Hulpdienst Nieuwegein Handje Helpen
Jeugd- en jongerenwerk MOvector	Advies, informatie en verbinding Vrijwilligershuis Steunpunt Mantelzorg Steunpunt Vluchtelingen De Tweede Verdieping
Inwonersinitiatieven	

1) Dit schema bevat geen limitatieve opsomming van organisaties, instellingen en initiatieven.

2.2 Maatschappelijke doelen

In de routekaart meerjarenopgave welzijn zijn de volgende hoofddoelstellingen geformuleerd:

1. **Inclusie: iedereen mag en kan meedoen.** Het welzijn van de samenleving als geheel is een belangrijk doel van het welzijnswerk. De basisvoorwaarde voor inclusie is dat het welzijnswerk laagdrempelig, toegankelijk en bereikbaar is voor alle inwoners. Daarnaast zijn de volgende zaken van belang:
 - Organisaties en groepen inwoners met elkaar verbinden: ruimte voor iedereen om mee te doen, positief contact, bijvoorbeeld: recreatieve vrijetijdsactiviteiten, oudernetwerken.
 - Sociale cohesie in buurten en wijken
 - Verbinden van inwoners aan elkaar om elkaar te versterken en eventueel te ondersteunen (eigen kracht, mensen met een kwetsbaarheid en dragende en vragende bewoners), door bijvoorbeeld: buddy's, mantelzorg, buurtgezinnen.
2. **Helderheid in rollen, taken en grenzen.** In sommige rollen en taken van organisaties en professionals in het welzijnswerk zit overlap. Het gaat dan bijvoorbeeld om de wijkcoördinatoren en buurtverbinders die gedeeltelijk dezelfde taak hebben, de werkzaamheden in het Sociaal Juridisch Servicepunt en een deel van de werkzaamheden van het Vrijwilligershuis. Ook het onderscheid tussen formeel en informeel welzijnswerk en tussen welzijn en zorg en de overgang daartussen is niet altijd helder.

Bij overlap van taken bespreken we hoe beiden elkaar kunnen versterken en of er mogelijkheden zijn om het bij één organisatie te beleggen. Een belangrijk doel is dat het voor inwoners helder is waar zij met hun vraag terecht kunnen.

Het gaat ook om bovenstaande verdeling in werkgebieden. In de praktijk zullen de nodige dwarsverbanden tussen de werkgebieden blijven bestaan. Dit is iets wat bijvoorbeeld ontstaat wanneer een individuele vraag overgaat in een collectieve vraag en vice versa. De grenzen tussen de werkgebieden zijn niet hard. Ook dit vraagt om goede afspraken in de samenwerking.
3. **Op stads- en wijkniveau een sterk netwerk van professionals en inwoners.** We willen wijkgericht werken om aan te sluiten bij de behoeften, kansen en mogelijkheden in die wijk. Er zijn diverse professionals en netwerken aanwezig in de wijken met een goed beeld van wat er speelt. Met al deze partijen en inwoners werken we aan een agenda voor de wijk. Hoewel welzijnswerk voor een groot deel plaatsvindt in de wijken, is op een aantal vlakken stadsbrede samenwerking van belang. In netwerkverband werken we toe naar een situatie waarin formele en informele partners complementair en in afstemming met elkaar samenwerken. Een toekomstbestendig netwerk is flexibel en weerbaar en wordt gekenmerkt door wederkerigheid en duidelijkheid.
4. **Onbegrensd samenwerken: inwoners zien een gezicht in plaats van een organisatie.** Doelstelling 2 en 3 leggen de basis voor deze vierde doelstelling: inwoners ervaren geen schotten tussen organisaties, zij kunnen hun vraag aan elke professional stellen en worden verder geholpen. Afstemming vindt plaats tussen organisaties of professionals en er komt een gezamenlijke reactie richting de inwoner. In de benadering van inwoners staat centraal wat de inwoner zelf kan en wat hij of zij daarbij nodig heeft.

Deze hoofddoelstellingen vormen het 'raamwerk' waarbinnen, indien nodig, per werkgebied nadere maatschappelijke- en beleidsdoelen uitgewerkt worden.

In deze notitie worden de termen gebied, wijk en buurt door elkaar gebruikt. Niet voor elke activiteit of doelstelling geldt namelijk hetzelfde niveau. Hieronder wordt het onderscheid geduid:

- Gebied: 10-12.000 inwoners: 5 gebieden in Nieuwegein: Noord, JWZ, Zuid, Doorslag & Centrum en Batau. Niveau van buurtpleinen, voorzieningen en buurtverbinders.
- Wijk: 16 wijken in Nieuwegein: Galecop, Huis de Geer, Blokhoeve, Batau Noord, Batau Zuid, Zuilenstein, Jutphaas-Wijkersloot, Rijnhuizen, Stadscentrum, Merwestein, Doorslag, Fokkesteeg, Hoogzandveld, Zandveld, Vreeswijk en Lekboulevard. Niveau van wijkcoördinator, wijkplatform, wijkagent, jongerenwerker. Niveau om te komen tot een sterk netwerk van inwoners en professionals.
- Buurt. Elke wijk bestaat uit buurten. Op buurtniveau liggen de meeste kansen om te komen tot sociale cohesie en een gevoel van kennen en gekend worden te creëren.

2.3 Collectief welzijnswerk

2.3.1 Omschrijving

Binnen collectief welzijnswerk staat het faciliteren van ontmoeting en verbinding en het versterken van de sociale cohesie in de stad, wijken en buurten centraal. Dit gebeurt door het organiseren, stimuleren en faciliteren van (deelname aan) activiteiten, het in contact brengen van inwoners met elkaar en initiatieven en het vormen van een laagdrempelig aanspreekpunt voor vragen, behoeften en signalen van inwoners en professionals.

2.3.2 Beoogd maatschappelijk effect

Alle inwoners van Nieuwegein ervaren dat zij mee mogen doen (inclusie) en weten waar zij informatie kunnen vinden of worden geïnformeerd over activiteiten die voor hen georganiseerd worden. Over het algemeen zijn bewoners betrokken en verbonden met hun wijk/buurt.

2.3.3 Beleidsdoelstellingen

- Inwoners worden gestimuleerd initiatieven voor anderen in de wijk of stad te nemen doordat duidelijk is waar zij ondersteuning kunnen krijgen als dat nodig is.
- Het buurtplein is een plek waar mensen graag komen, gemakkelijk binnenlopen, elkaar ontmoeten en deelnemen aan activiteiten of deze zelf organiseren.
- Elke wijk heeft een buurtplan waar professionals, vrijwilligers en inwoners gezamenlijk invulling aan geven.
- Er bestaat een gedegen beeld van wat speelt in wijken en buurten.
- Het aanbod van (groeps)activiteiten in de stad is gevarieerd, laagdrempelig en uitnodigend

Sociale basisinfrastructuur		
Wijkcoördinatoren	Wijkgebonden buurtverbinders	Accommodatiegebonden buurtverbinders
<p>70% van hun tijd in de wijk actief zijn. 15% afstemming, realiseren van oplossingen/antwoorden voor inwoners 15% overleg en training</p> <p>Rol/taak hangt af van vragen van inwoners en heeft ook betrekking op het openbaar domein en veiligheid. Binnen het welzijnswerk zijn dit de belangrijkste aspecten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zien en gezien worden: zichtbaar zijn • Kennen en gekend worden: laagdrempelig aanspreekpunt, afstemmen en samenwerken. • Signaleren van (hulp)vragen van inwoners en kansen voor verbetering in de wijk • Verbinden van inwoners aan elkaar en aan organisaties. (Ook op thema. Bijvoorbeeld het contact leggen tussen inwoners die iets willen doen tegen eenzaamheid). • Waar nodig inwoners in positie brengen. • Faciliteren en ondersteunen van inwonersinitiatieven. • Samenwerken met buurtverbinders en andere professionals, vrijwilligers en inwoners in de wijk. • Ontmoeting faciliteren 	<p>70% van hun tijd in de wijk actief zijn. 15% administratief werk, realiseren van oplossingen/antwoorden voor inwoners 15% overleg en training</p> <p>Rol/taak:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zien en gezien worden: zichtbaar zijn • Kennen en gekend worden: laagdrempelig aanspreekpunt, afstemmen en samenwerken. • Activiteiten organiseren voor de buurt. • Verbinden van inwoners aan elkaar en aan organisaties. (Ook op thema. Bijvoorbeeld het contact leggen tussen inwoners die iets willen doen tegen eenzaamheid). • Ontmoeting faciliteren. • Samenwerken met wijkcoördinatoren en andere professionals, vrijwilligers en inwoners in de wijk. • Bijdrage leveren aan dekkend netwerk van professionals en vrijwilligers voor inwoners in de wijk. • Samen met inwoners wordt gewerkt aan een buurtplan 	<p>70% op betreffend buurtplein aanwezig zijn. 15% administratief werk 15% overleg en training</p> <p>Rol/taak:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uitstraling buurtplein: laagdrempelig en uitnodigend. • Programmering buurtpleinen in overleg met inwoners, SportID en andere welzijnsorganisaties. • Zorgen voor verleidingsaanbod participatie en een gezonde leefstijl. • Stimuleren van de zelfredzaamheid en het vergroten van de sociale cohesie in een wijk of buurt. • Het versterken van 'samenkracht' tussen inwoners (het aanboren, behouden en vergroten van de zelfredzaamheid, eigen regie en talenten van inwoners). • Ruimte bieden aan inwonersinitiatieven op de buurtpleinen. Zorgen voor de match tussen vraag en aanbod van ruimte voor inwonersinitiatieven en activiteiten. • Verbinden van inwoners aan elkaar en aan activiteiten in de buurtpleinen.

<ul style="list-style-type: none"> Bijdragen aan dekkend netwerk van professionals en vrijwilligers voor inwoners in de wijk 	<ul style="list-style-type: none"> Inclusie bevorderen: iedereen kan en mag meedoen.
Modulair pakket	
Inwoners voor elkaar	Projecten en aanvullende activiteiten
<p>Inwoners- en maatschappelijke initiatieven die verbondenheid, inclusie en ontmoeting faciliteren en versterken. Voorbeelden nu in Nieuwegein:</p> <ul style="list-style-type: none"> Verenigingen (sport, cultuur, vrije tijd) Religieuze organisaties Oudernetwerken Stichting Fort Vreeswijk La Casa Stichting Balans Stichting Eet mee! Thuisgekookt Stichting de Zonnebloem Katholieke Bond voor Ouderen Stichting de Ruilfabriek Galecopperband 	<p>Bovenop de basisinfrastructuur zijn projecten en aanvullend aanbod nodig dat aansluit bij behoeften in de stad, het gebied of de wijk. Op dit moment gaat het voor collectief welzijnswerk om:</p> <ul style="list-style-type: none"> Een breed en laagdrempelig aanbod van welzijnsactiviteiten (op maat) op de buurtpleinen, voor iedereen toegankelijk. Projecten die gericht zijn op het bevorderen van de transformatie van zorg naar welzijn. Project Educatieve gebiedsverbinders: organisaties, projecten en professionals ondersteunen om (dreigende) (taal)achterstanden bij kinderen en hun ouders terug te dringen. Dit doen zij voornamelijk binnen de twee educatieve zones in Nieuwegein waar de achterstanden het grootst zijn.

2.4 Individueel welzijnswerk

2.4.1 Omschrijving

Individueel welzijnswerk staat in het teken van het adviseren, versterken van vaardigheden en stimuleren van krachten en talenten van inwoners met een ondersteuningsvraag. Door bijvoorbeeld een vrijwilliger of maatschappelijk werk.

2.4.2 Beoogd maatschappelijk effect

Vergroten veerkracht, zelfredzaamheid en eigen regie van inwoners.

2.4.3 Beleidsdoelstellingen

- Inwoners weten waar zij terecht kunnen met (lichte) ondersteuningsvragen. Er is een aanspreekpunt of inlooppunt waar zij terecht kunnen.
- Laagdrempelige en activerende ondersteuning aan inwoners die tijdelijk vastlopen of een ondersteuningsvraag hebben is beschikbaar en:
 - Gaat uit van talenten, krachten en veerkracht van inwoners
 - Biedt handvatten en adviezen waarmee inwoners hun problemen (weer) zelf hanteerbaar maken en/of tot een oplossing komen
 - Versterkt waar nodig de vaardigheden van inwoners waardoor zijn of haar zelfredzaamheid wordt vergroot.
- De samenwerking tussen informele en formele welzijnsorganisaties en professionele hulpverlening verloopt constructief, waardoor inwoners snel passende ondersteuning ontvangen.

Sociale basisinfrastructuur		
Algemeen maatschappelijk werk (individueel)	Algemeen maatschappelijk werk (Groepswerk)	Sociaal juridisch servicepunt
70% contact met inwoners 15% administratie 15% afstemming, overleg en samenwerking met anderen.	60% van de tijd effectieve trainingstijd 20% voorbereidingstijd 20% administratie en promotie Rol/taak: <ul style="list-style-type: none"> Vaardigheden van inwoners (kinderen, jongeren en volwassenen) versterken 	Rol/taak: <ul style="list-style-type: none"> Inwoners proactief ondersteunen bij bureaucratische vragen. Signaleren van achterliggende vragen.

<p>Rol/taak:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ondersteunen van inwoners om zelf hun vraag helder te krijgen en proble(e)m(en) aan te pakken. • Inwoners op weg helpen met administratie, regelzaken, inschakelen van deskundige hulpverlening indien nodig. • Samenwerken en afstemmen met schoolmaatschappelijk werk (GWOS) bij vragen van jongeren en ouders. <p>Uitgangspunt: algemeen maatschappelijk werker voert maximaal 8 gesprekken. Daarin moet het vooraf gestelde doel behaald kunnen worden en daarna moet de inwoner zelf verder kunnen.</p>	<p>zoals veerkracht, weerbaarheid en sociale vaardigheden.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Inwoners handvatten bieden in het omgaan met ingrijpende levensgebeurtenissen of overgangen in de levensloop. • Inwoners in eenzelfde situatie met elkaar verbinden en leren van elkaar stimuleren. <p>Afbakening: nu vooral jeugd, liggen meer kansen om ook volwassenen groepsgericht verder te helpen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Preventief belangrijke sociaal-juridische thema's onder de aandacht van inwoners brengen. • Inwoners met vragen die niet beantwoord kunnen worden, worden verbonden aan organisaties die dat wel kunnen. • Laagdrempelig inlooppunt vormen door spreekuren. • Trainingen verzorgen om zelfredzaamheid van inwoners in financiën en digitale wereld te vergroten.
---	---	---

Modulair pakket

Inwoners voor elkaar	Projecten en aanvullende activiteiten
<p>Vrijwilligersorganisaties die inwoners met een vraag (pragmatisch of sociaal) of inwoners die daarbij gebaat zijn verbinden aan een vrijwilliger of maatje die hen verder kan helpen. Maar ook het realiseren van middelen die participatie vergroten of mogelijk maken waar het bijvoorbeeld gaat om mensen in armoede.</p> <p>Voorbeelden nu in Nieuwegein:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Handje helpen • Algemene Hulpdienst Nieuwegein • Hip Helpt • Buurtgezinnen • School's Cool • Meeleefgezinnen • Villa Pinedo • Stichting leergeld • Stichting urgente noden • Voedselbank 	<p>Bovenop de basisinfrastructuur zijn projecten en aanvullend aanbod nodig dat aansluit bij behoeften in de stad, het gebied of de wijk. Op dit moment gaat het voor individueel welzijnswerk om:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Project algemeen maatschappelijk werk waarin het weer een voorliggende voorziening wordt. Dit project bestaat onder andere uit een leerwerktraject met de HU om tot een nieuwe werkwijze en een profiel voor maatschappelijk werk te komen: <ul style="list-style-type: none"> • Laagdrempelig • Balanceren en schakelen tussen hulpverlening, ondersteuning en activering • Netwerkgericht en wijkgericht werken • Present, waakvlam • Vanuit leefwereld kunnen redeneren en handelen • Empowerment als praktijktheorie • Inzet van informeel, eenvoudig, traject op maat. - Buursportcoach: aanspreekpunt in de wijk, inwoners wegwijs maken in beweegaanbod, naschools beweegaanbod organiseren, faciliteren en organiseren van activiteiten op vraag van inwoners, activiteiten Meer Bewegen Voor Ouderen organiseren en coördineren in samenwerking met accommodatie gebonden buurtverbinders. - Welzijn, kunst en bewegen op recept. De welzijnscoaches en buurtsportcoaches begeleiden en activeren inwoners om deel te nemen aan (beweeg)activiteiten. De welzijnscoach richt zich op het vergroten van het

sociaal netwerk van inwoners middels activiteiten, de buurtsportcoach op passend sport- of beweegaanbod voor inwoners die met fysieke klachten bij de huisarts zijn gekomen. Beiden werken hierin samen met de huisarts en maatschappelijke organisaties. Via de welzijnscoach of POH GGZ kan ook kunst op recept ingezet worden voor mensen die niet lekker in hun vel zitten en/of een zetje nodig hebben om in actie te komen. De KOM heeft hiervoor een divers aanbod van activiteiten op maat.

2.5 Jongerenwerk

2.5.1 Omschrijving

Kinder- en jongerenwerk is gericht op deelname aan- en/of herstel van het gewone leven om op te groeien tot zelfredzame volwassenen. Ouders, buurtbewoners, netwerkpartners en lokale ondernemers worden nauw betrokken bij het jongerenwerk. Het jongerenwerk heeft specifieke aandacht voor jongeren in een kwetsbare context (bijvoorbeeld jongeren in kwetsbare buurten of thuissituaties of jongeren waarvoor de groei naar volwassenheid niet vanzelfsprekend is). De jongerenwerkers zijn een laagdrempelig aanspreekpunt voor kinderen, jongeren en hun ouders. Ze bieden jongeren een ontmoetingsplek en geven informatie en advies over onderwerpen die jongeren bezighouden zoals omgaan met geld, drugs en seksualiteit. Ze werken ambulant om met hun doelgroep in contact te komen op plekken waar jongeren hun tijd doorbrengen, zoals het schoolplein, winkelcentra en online.

2.5.2 Beoogd maatschappelijk effect

- Kinderen en jongeren zowel individueel als collectief ondersteunen om op te groeien tot volwassenen die:
 - Zelfredzaam zijn en eigen verantwoordelijkheden kunnen dragen;
 - hun talenten en mogelijkheden ontwikkelen en inzetten;
 - de kansen op maatschappelijke participatie pakken en benutten
 - onderdeel uitmaken van- en een bijdrage leveren aan de samenleving.
- Doordat jongerenwerk een goed beeld heeft van wat er leeft onder kinderen, jongeren en ouders in Nieuwegein en veel signaleert, draagt het bij aan het voorkomen van onder andere schooluitval, werkloosheid, behoefte aan professionele (jeugd)hulp, overlast, uitsluiting, criminaliteit en radicalisering.

2.5.3 Beleidsdoelstellingen

- Kinderen, jongeren en hun ouders worden gezien, gehoord en geactiveerd.
- Kinderen en jongeren hebben een plek in de stad waar zij samen kunnen komen in vrije tijd en zich thuis voelen.
- Kinderen en jongeren voelen zich betrokken bij elkaar en hun wijk of stad.
- Kinderen en jongeren kunnen eenvoudig activiteiten voor en door kinderen en jongeren aandragen en organiseren en krijgen daarbij waar nodig begeleiding of ondersteuning.
- Stimuleren en faciliteren van positieve vrijetijdsbesteding waar kinderen en jongeren sociale vaardigheden versterken, hun sociaal netwerk uitbreiden en hun talenten leren kennen en inzetten.
- Samen met partners de leefbaarheid en veiligheid in de wijk bevorderen en daarmee een bijdrage leveren aan het voorkomen van jeugdcriminaliteit.
- Het positief opvoedklimaat in Nieuwegein versterken.
- Jongeren bereiken en raken met advies en informatie
- Jongerenparticipatie verder vormgeven
- Een digitaal platform voor jongeren in de stad vormgeven.

2.5.4 Rollen en taken jongerenwerk

Collectief ± 40% van werkzaamheden	Individueel ± 60% van werkzaamheden
---------------------------------------	-------------------------------------

<p>Doelgroep: alle kinderen en jongeren van 4 tot 18 jaar en hun ouders. Focus op kinderen in de leeftijd van 4 tot 14 jaar, vanwege preventieve insteek.</p>	<p>Doelgroep: kinderen en jongeren van 4 tot 23 jaar die te maken hebben met extra uitdagingen in hun ontwikkeling door de context waarin zij opgroeien. Het gaat dan bijvoorbeeld om kinderen die opgroeien tussen verschillende culturen, met ouders die de Nederlandse taal niet goed machtig zijn, in armoede of met spanningen in het gezin.</p>
<p>Rol: Bekend en laagdrempelig aanspreekpunt, vraagbaak en luisterend oor voor kinderen, jongeren en ouders in Nieuwegein. Belangenvertegenwoordiger van kinderen en jongeren in contact met gemeente en samenwerkingspartners.</p>	<p>Rol: Voelspriet in de samenleving, goed beeld van wat er speelt. Mede-opvoeder voor kinderen in de wijk: rolmodel, begeleiding, maar ook grenzen stellen en corrigeren. Steunpilaar voor kinderen en jongeren die het moeilijk hebben.</p>
<p>Taken:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aanwezig zijn op/werken vanuit vindplekken van kinderen, jongeren en ouders: op scholen, in de wijk, etc. om contacten te leggen en onderhouden. • Kinderen en jongeren stimuleren om activiteiten te organiseren en hen hierbij ondersteunen/faciliteren waar nodig. • Behoeften van kinderen en jongeren kennen en ophalen. In samenspraak met andere organisaties (bijvoorbeeld SportID, de Kom, De Tweede Verdieping) zorgdragen voor een activiteitenaanbod dat hierbij aansluit. • Zorgen voor en werken vanuit een plek voor kinderen en jongeren in de stad waar zij zich thuis voelen, elkaar kunnen ontmoeten en activiteiten georganiseerd worden. • Kinderen en jongeren ondersteunen in hun ontwikkeling naar volwassenheid door: <ul style="list-style-type: none"> ◦ Informatie over en advies bij vragen die hen bezighouden ◦ Hen te stimuleren tot positieve vrijetijdsbesteding en het ontdekken en inzetten van hun talenten via onder andere sport en cultuur. ◦ Hen te stimuleren in het vormen en uiten van hun mening. • Jongerenparticipatie stimuleren en faciliteren. 	<p>Taken:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Contact leggen en onderhouden met jeugd en jongeren op vindplaatsen. • Adviseren van ouders bij vragen over de opvoeding en hen informeren over leefwereld van de kinderen en jongeren. • Veerkracht van kinderen, jongeren en ouders versterken en herstellen met lichte en kortduurende interventies. • Signaleren van vragen, behoeften, zorgen en eventuele risico's van kinderen, jongeren en ouders. • Samenwerken in netwerk rondom jongeren met buurtbewoners, jongerenloket, onderwijs, Geynwijs, leerplicht/RMC, schuldhulpverlening,, lokaal werkteam, welzijnsorganisaties, wijkcoördinatoren en buurtverbinders, politie en handhaving en uiteraard jongeren zelf en hun ouders. • Jongeren die ondersteuning nodig hebben op weg helpen naar passende activiteiten of ondersteuning. • Kennis hebben van sociale kaart voor jongeren en ouders in Nieuwegein.

2.6 Advies, informatie en verbinding

2.6.1 Omschrijving

In dit werkgebied gaat het om het adviseren en informeren van inwoners. We hebben een verantwoordelijkheid om inwoners wegwijs te maken als zij een vraag hebben of op zoek zijn naar informatie. Door advies en informatie laagdrempelig beschikbaar te stellen, vergroten we de zelfredzaamheid en eventueel weerbaarheid van onze inwoners.

2.6.2 Beoogd maatschappelijk effect

Door onze inwoners goed te adviseren en informeren verbeteren we hun informatiepositie en vergroten daarmee hun zelfredzaamheid en weerbaarheid. Hiermee hopen we te voorkomen dat zij in de problemen komen of een beroep doen op professionele hulp.

Door vrijwilligers en mantelzorgers te helpen met praktische vragen, hopen we bovendien te bereiken dat zij hun inzet langer volhouden.

2.6.3 Beleidsdoelstellingen

- Advies en kwalitatief goede informatie is laagdrempelig beschikbaar voor alle inwoners.
- Inwoners weten waar zij terecht kunnen voor advies en informatie
- Inwoners worden versterkt in hun (bijvoorbeeld administratieve, financiële of digitale) vaardigheden.
- Inwoners worden op weg geholpen om zoveel mogelijk zelf aan de slag te gaan met vragen.
- Vrijwilligers en mantelzorgers worden gefaciliteerd (ondersteund bij praktische vragen).

Sociale basisinfrastructuur			
Vrijwilligershuis	Steunpunt Mantelzorg	Steunpunt Vluchtelingen	De tweede verdieping
<p>Rol/taak:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Waarderen en stimuleren van vrijwilligers(werk) • Ondersteunen, adviseren en verbinden van vrijwilligers • Makelaarsfunctie tussen vraag en aanbod • Stakeholdersfunctie: • Belang vrijwilligers(werk) benadrukken; vertegenwoordiger vrijwilligerswerk; adviseren van de Gemeente Nieuwegein; vertalen signalen uit de stad. • Door middel van een vrijwilligersacademie bijdragen aan het verstevigen van en de (door)ontwikkeling van vrijwilligers en vrijwilligersorganisaties door middel van deskundigheidsbevordering. 	<p>Rol/taak:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Waarderen, adviseren en stimuleren van mantelzorg(ers). • Aanspreekpunt voor mantelzorgers bij vragen of zorgen. • Vertegenwoordiger van mantelzorgers. • Mantelzorgers ondersteunen bij versterken netwerk en contact tussen mantelzorgers tot stand brengen. • Mantelzorgers informeren en adviseren over hulp-aanbod in Nieuwegein en wet- en regelgeving. • Indien nodig contact leggen met professionele hulp of vrijwilligersorganisatie namens of samen met mantelzorger. 	<p>Rol/taak:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Begeleiding, coaching en advies van statushouders, individueel of in groep, gericht op zelfredzaamheid (empowerment, mobiliteit en communicatie) • Statushouders ondersteunen bij integratie door onder andere advies en informatie te verstrekken. • Indien nodig statushouders op weg helpen naar juridische en psychosociale begeleiding. • Faciliteren van ontmoeting tussen vluchtelingen onderling en met andere inwoners. 	<p>Rol/taak:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zorgen dat iedereen toegang heeft tot kennis en informatie: door o.a. het toegankelijk maken van informatie. • Bijdragen aan persoonlijke ontwikkeling van mensen door het bestrijden van laaggeletterdheid en het stimuleren van lezen en een leven lang leren. <p>Een plek bieden waar:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Inwoners informatie kunnen vinden; • Inwoners kunnen lezen en studeren; • Inwoners elkaar kunnen ontmoeten en met elkaar in discussie kunnen gaan; • Inwoners kennismaken met kunst en cultuur.

2.7 Inwonersinitiatieven

Inwonersinitiatieven vormen een essentieel onderdeel van welzijnswerk. Ze verschillen sterk van het georganiseerde welzijnswerk, omdat we geen invloed hebben op het ontstaan, de duur en de exacte inhoud van de initiatieven. Echter, inwonersinitiatieven leveren een belangrijke bijdrage aan de sociale cohesie en het welbevinden van inwoners van Nieuwegein. De inzet van inwoners voor elkaar heeft een ander effect dan georganiseerd welzijnswerk, het draagt bij aan het gevoel van saamhorigheid en stimuleert anderen hetzelfde te doen. Het varieert van burenhulp, een activiteit in de wijk zoals een buurt barbecue, een meer formeel georganiseerd inwonersinitiatief en kan zelfs uitgroeien tot een kleine informele organisatie met vrijwilligers.

Vanwege het belang van deze initiatieven voor de Nieuwegeinse samenleving willen we deze stimuleren en waar nodig faciliteren. Dit houdt in dat we van het welzijnswerk verwachten de initiatiefnemers te verbinden met andere initiatieven of mensen in de wijk; ruimte te bieden in het maatschappelijk vastgoed of de openbare ruimte en een klankbord voor hen te zijn. Inwonersinitiatieven kunnen ook leiden tot reflectie op gemeentelijk beleid en regels waar deze (onbedoeld) activiteiten frustreren. Het gaat naast middelen en locaties dus ook om beleid- en regelruimte. De buurtverbinders en wijkcoördinatoren hebben de verantwoordelijkheid deze signalen door te geleiden binnen de gemeentelijke organisatie

en bij te dragen aan een oplossing. Inwonersinitiatieven kunnen onderdelen van het georganiseerde welzijnswerk vervangen, wanneer deze bijdragen aan de doelen en passen binnen de uitgangspunten van deze meerjarenopgave.

Het is niet te voorspellen hoeveel inwonersinitiatieven in een jaar een beroep doen op welzijnsorganisaties en wat zij zullen vragen. Dit betekent dat er een zekere ruimte moet zijn om hier op te kunnen reageren.

3. Maatschappelijk vastgoed

3.1 Sociale basisinfrastructuur welzijn

De gemeente Nieuwegein heeft ten behoeve van de sociale basisinfrastructuur welzijn maatschappelijk vastgoed beschikbaar. We streven er naar om voor onze inwoners op loopafstand een voorziening beschikbaar te hebben. Dit kan een buurtplein zijn, een inwonersinitiatief of ander beschikbaar maatschappelijk vastgoed. In dit hoofdstuk beschrijven we het beschikbare vastgoed en de mogelijkheden daarvan. Voor de professionele inzet benodigd voor o.a. buurt verbindende werkzaamheden wordt verwezen naar paragraaf 2.3 Collectief welzijnswerk.

3.2 Buurtpleinen

De kern van het vastgoed voor de sociale basisinfrastructuur welzijn zijn de buurtpleinen. Een buurtplein is een voorziening waarin op het hetzelfde moment verschillende activiteiten kunnen plaatsvinden.

Kernactiviteiten zijn:

- Inwonersinitiatieven
- Gericht activiteiten aanbod voor jongeren en volwassenen
- Ontmoeting
- Bibliotheekfunctie
- Projecten die gericht zijn op het bevorderen van de transformatie van zorg naar welzijn en vice versa.
- Flexibele werkplek voor uitvoerders jeugdhulp en Wmo

Op termijn zijn er vijf buurtpleinen operationeel. Dit is per gebied van ± 10 à 15000 inwoners een buurtplein als onderdeel van de sociale basisinfrastructuur welzijn. De buurtpleinen zijn in principe tot open van 09.00 – 22.00 uur en worden om niet ter beschikking gesteld aan inwoners bij welzijnsactiviteiten die bijdragen aan de doelstellingen.

3.2.1 Programmering buurtpleinen

Wij streven in de programmering van de buurtpleinen naar gedeeld eigenaarschap. Zonder gedeeld eigenaarschap (samen verantwoordelijk) wordt echte samenwerking ingewikkeld en vaak gekunsteld (afgedwongen). Echt samenwerken krijgt vorm in de praktijk op de 'werkvloer'. Dus niet de directies maar de professionals (de vakmensen) zijn aan zet om samen met inwoners de maatschappelijke uitdagingen op te pakken.

De buurtpleinen zijn primair bestemd om ruimte te bieden voor activiteiten en initiatieven om:

- De zelfredzaamheid en eigen regie van inwoners aan te boren en te vergroten;
- Het versterken van 'samenkracht' en stimuleren van sociale cohesie;
- De gezondheid en welbevinden van de inwoners uit Nieuwegein te bevorderen.

Voor zover de gemeente daar invloed en zeggenschap over heeft is dit ook van toepassing op het overig maatschappelijk vastgoed en ontmoetingsruimte. Dit doen we onder andere door het aanbieden van een gevarieerd aanbod op het terrein van maatschappelijke deelname en arbeidsmatige dagbesteding, inwonersinitiatieven, gezonde leefstijl en ontmoeting.

Om voldoende ruimte op de buurtpleinen te creëren voor inwonersinitiatieven worden deze ondersteund vanuit het welzijnswerk waar nodig, zowel in de organisatie als in het beschikbaar stellen van ruimte. Als een welzijnsorganisatie hier geen passende mogelijkheden voor heeft, wordt de initiatiefnemer in contact gebracht met een organisatie die dit wel kan bieden.

Hoe de beschikbare ruimte verdeeld wordt over de verschillende functies en welke specifieke activiteiten worden ingezet om deze doelen te bereiken, wordt grosso modo bepaald langs drie lijnen, nl.:

- a. Om de positie van inwoners en dus ook inwonersinitiatieven te versterken wordt de mogelijkheid gecreëerd om gebruikersraden c.q. panels per buurtplein in te stellen vanuit de wijk. Deze kunnen worden samengesteld uit leden van de wijkplatforms, vaste gebruikers, belangenorganisaties en individueel geïnteresseerden c.q. deskundigen. De belangrijkste taken zijn: adviseren over een

- evenwichtige programmering, kosten, uitzonderingen en gesprekspartner voor beherende organisatie;
- b. Als het gaat om de verdeling van de beschikbare ruimte hebben we als gemeente een sturende rol voor wat betreft de buurtpleinen;
 - c. Voor wat betreft de uitvoering en het bepalen van de gewenste activiteiten op basis van preferenties (behoeften) en inwonersinitiatieven uit de wijk zijn vooral de bewoners en het welzijnswerk aan zet.

Bij de uitwerking van deze lijnen (a.b.c) zijn de uitkomsten van de jaarlijkse wijkschouw mede bepalend. Zoveel mogelijk dragen we aan bovenstaande doelen bij vanuit initiatieven van inwoners of welzijnswerk. Alleen als dit niet mogelijk is, maken we gebruik van commerciële partijen.

De verantwoordelijkheid voor de match tussen vraag en aanbod van ruimte voor inwonersinitiatieven en activiteiten is primair belegd bij de buurtverbinder.

3.2.2 Functionele inrichting

Circa 400 m² per buurtplein

Opzet:

- Alle ruimten zijn multifunctioneel, geschikt voor (beweeg)activiteit en individueel gesprek
- Ontmoetingsruimte met beschikbaarheid voor circa 100 personen eten (verkeersruimte kan daarvoor ook geschikt voor zijn)
- Keuken (referentie huidige keukencapaciteit Ratelaar, dan kun je nl. voor 100 man koken). Keuken en ontmoetingsruimte zijn geschikt om inwoners zelf in hun maaltijden te laten voorzien (kookinitiatieven)
- Semi private plek waar in rust een goed gesprek kan worden gevoerd te midden van anderen
- Private ruimte: tweetal spreekruimten (Welzijnscoach, Sociaal Juridisch Servicepunt enz.) – allen met een voorliggende informatiefunctie
- Informatievoorziening (balie?)
- Bibliotheekfunctie waarbij aantrekkelijk leesaanbod (zien lezen doet lezen) aanwezig is in de ontmoetingsruimte
- Ruimte biedt sociale veiligheid voor professionals en inwoners:
 - Open en snel hulp kunnen bieden
 - Kleurstelling
 - Geluid
 - Toegankelijkheid

De vergunningen die de gemeente verstrekt aan de huidige locaties voldoen aan bovengenoemde eisen.

3.2.3 Financiële kaders buurtpleinen

De buurtpleinen worden voor een periode van 15 jaar gehuurd. De huurovereenkomsten worden tot op heden afgesloten door MOvector. MOvector draagt zorg voor de exploitatie van de locatie, regulier onderhoud en kleine reparaties. In samenwerking met inwoners worden de buurtpleinen ingericht. De inhoudelijke programmering van de buurtpleinen wordt zoveel mogelijk samen met inwoners en wijkorganisaties verzorgd. Voor de totale exploitatie van de buurtpleinen is afgerond €1.000.000,00 beschikbaar (stand 2020).

Kaders gebruik:

- Beschikbaarheid buurtplein (9.00 – 22.00 uur)
- Ruimte wordt om niet ter beschikking gesteld aan inwoners mits inwoners bijdragen aan klaarzetten/opruimen e.d. (zelfredzaamheid)
- Onder maatschappelijk initiatief wordt ook verstaan:
 - Activiteiten van gesubsidieerde organisaties, te weten: De Tweede Verdieping, MOvector, Sport ID, SantéPartners en inwonersbijeenkomsten van de gemeente waaronder ook de werkzaamheden van de wijkcoördinatoren en het wijkplatform
- Indien er ruimte beschikbaar is (inwonersinitiatieven gaan altijd voor) dan wordt om niet medewerking verleend door ruimte ter beschikking te stellen aan de eerste lijn (samenwerkingspartner) voor activiteiten in het kader van bijvoorbeeld griepinenting of overleggen zorg en welzijn.
- Consumpties (basisaanbod) zijn beschikbaar en iedereen betaalt (gratis consumpties bestaan niet – i.v.m. concurrentie horeca en fiscale regelgeving):
 - Koffie, thee, frisdrank
 - Prijsstelling passend in relatie tot welzijnsfunctie
 - Keuken en ontmoetingsruimte zijn geschikt om inwoners zelf in hun maaltijden te laten voorzien (kookinitiatieven)

- Kassasysteem is beschikbaar.

3.3 Overige ontmoetingsplekken in de wijk

Naast de buurtpleinen als kern van de sociale basisinfrastructuur welzijn zijn er ook nog andere ontmoetingsplekken waar welzijnsactiviteiten worden georganiseerd. Dit zijn onder andere de Huiskamer op het Nypels, Jut & Zo, La Caza en Fort Vreeswijk. Deze initiatieven hebben primair een functie voor de wijk en worden als aanvullend gezien. Dit laatste komt tot uiting in het tijdelijke en informele karakter van sommige van deze initiatieven.

3.3.1 Kernactiviteiten

- In stand houden van de ontmoetingsplek c.q. initiatief door zelfbeheer door en voor wijkbewoners
- Inwonersinitiatieven (op kleine schaal) in de wijk ondersteunen;
- Wijkrestaurant c.q. eetpunt in de wijk;
- Organiseren van sociaal culturele activiteiten voor de wijk.

Als gemeente hebben we meestal geen of weinig invloed op dergelijke initiatieven. Immers als inwoners zelf voor ruimte en continuïteit zorgen en geen beroep doen op gemeente of MOvector voor ondersteuning hebben we er geen bemoeienis mee en wellicht weten we het soms niet eens. Zodra een initiatief ondersteuning vraagt, kijken we goed naar de toegevoegde waarde. Wanneer er een aantoonbare meerwaarde is voor bijvoorbeeld een extra ontmoetingsplek in de wijk, kan de situatie ontstaan dat dit initiatief tijdelijk (financieel) ondersteund wordt. Het basisprincipe is echter dat we de aanwezigheid van deze ontmoetingsplekken waarderen, maar deze niet financieren. Belangrijk uitgangspunt hierbij is ook dat initiatieven mogen stoppen. Het is goed om dit bij de start uit te spreken om de verwachtingen te managen.

Een andere mogelijke vorm van ondersteuning aan deze initiatieven is dat buurtverbinders en wijkcoördinatoren helpen om ruimte te vinden. Er is genoeg ruimte in de stad waar gebruik van gemaakt kan worden. Het moet dan wel gaan om een initiatief dat niet op buurtplein past of een ander doel dient. Er is een onderscheid tussen buurtplekken (gericht op ontmoeting) en sociale startups van inwonersinitiatieven zoals speelgoedbank, kledingruil, etc. Bij leegstand kan tijdelijk ruimte gegeven worden.

3.3.2 Financiële kaders

De huren van deze locaties worden hooguit voor één jaar door de gemeente gedragen vanuit het principe dat het een 100% inwonersinitiatief wordt. Soms stellen woningcorporaties om niet ruimte beschikbaar voor deze initiatieven. Dan heeft het initiatief vaak een functie, bijvoorbeeld het zorgen voor een bruisende plek in de wijk, waarmee het bijdraagt aan de sociale cohesie en het woon- en leefklimaat in een wijk. Uitgangspunt is dat deze initiatieven financieel zelfredzaam zijn.

3.3.3 (Sociale)veiligheid

De gemeente gaat uit van een inwonersinitiatief en zal geen extra investeringen (boven gebruikelijk) doen in het kader van toegankelijkheid en veiligheid om een locatie geschikt te maken voor de lange termijn.

3.4 Overig maatschappelijk vastgoed

Alle locaties (gymzalen, scholen, ruimten bij zorgaanbieders, corporaties) zijn voor de gemeente mogelijk inzetbaar als locatie om welzijnsactiviteiten in plaats te laten vinden. De verantwoordelijkheid om deze locaties toegankelijk en veilig te houden blijft liggen bij de desbetreffende organisaties. Deze plekken hebben een functie. Maar worden niet altijd gebruikt, ze kunnen daarom soms zalen verhuren.

3.4.1 Financiële kaders

Er wijzigt vooralsnog niets in de huidige financieringsstromen van deze locaties, ook niet wanneer zij inkomsten zouden vergaren uit de verhuur van ruimtes. Wanneer de gemeente beslist hiervoor meer m2 beschikbaar te stellen, komt daar mogelijk verandering in.

Een beleidskeuze die gemaakt moet worden is of we maatschappelijk vastgoed dat vrij komt nog een tijd willen gebruiken om bijvoorbeeld sociale start-ups en maatschappelijke organisaties ruimte te bieden. Nu gaat het direct naar het grondbedrijf, maar het duurt vaak nog een tijd voordat sloop of verbouwing wordt gestart. Wanneer we dergelijke gebouwen (langer) in stand houden, heeft dat uiteraard ook financiële gevolgen, omdat er geld in de exploitatie blijft zitten.

3.4.2 Ontwikkel agenda

De komende jaren worden twee nieuwe buurtpleinen gerealiseerd. De kosten voor beheer en exploitatie passen volgens de huidige inzichten binnen de bestaande financiële kaders.

Buurtplein		Bestaand	Ontwikkeling	Tijdspad	Financiële consequenties
Zuid	Ratelaar	Welzijn & zorg	Toegankelijkheid en beschikbaarheid m2 welzijn op orde brengen	Uitvoering 2020	Verhoging huur nog nader te bepalen door Achmea
Doorslag	Parelduiker	Welzijn	Welzijn & Zorg op termijn op één locatie	Uitwerking start in 2020 Gewenste realisatie 2022	Huur neemt toe tov huidige huur buurtplein Doorslag
Batau	Dukatenburg	Welzijn	Geen		Geen
Galecop	Thorbeckepark	Welzijn & zorg	Geen		Geen
JWZ		Geen	Welzijn & Zorg op één locatie	Lopend project (realisatie 2022)	Huur wordt bepaald aan de hand van aantal afgenomen vierkante meters.
Digitaal boekingsysteem ruimte + faciliteiten		Beschikbaar voor de buurtpleinen	Beschikbaar voor het totale maatschappelijk vastgoed.		Beheer en onderhoud nog regelen

4. Sturingsfilosofie

4.1 Inleiding

In deze meerjarenopgave is uitgewerkt wat de rol en de betekenis van het uitvoerend welzijnswerk in de gemeente moet zijn. Kort samengevat verwachten wij van de welzijnsorganisaties dat zij, vanuit hun competenties en met meerwaarde voor de inwoners, de uitvoeringpartners van de gemeente Nieuwegein zijn en daarin actief samenwerken met andere organisaties en individuen die bijdragen aan welzijn. Wil het welzijnswerk de komende jaren van betekenis blijven, dan zal het zich dienstbaar en flexibel met de samenleving moeten verhouden.

Welzijnswerk heeft daarbij vier competenties te bieden, welzijnswerk:

- Heeft de regie en neemt initiatief;
- Is partner in de samenwerking met anderen en coördineert;
- Verwijst door, bemiddelt en leidt toe;
- Ondersteunt ontmoeting en initiatieven van inwoners.

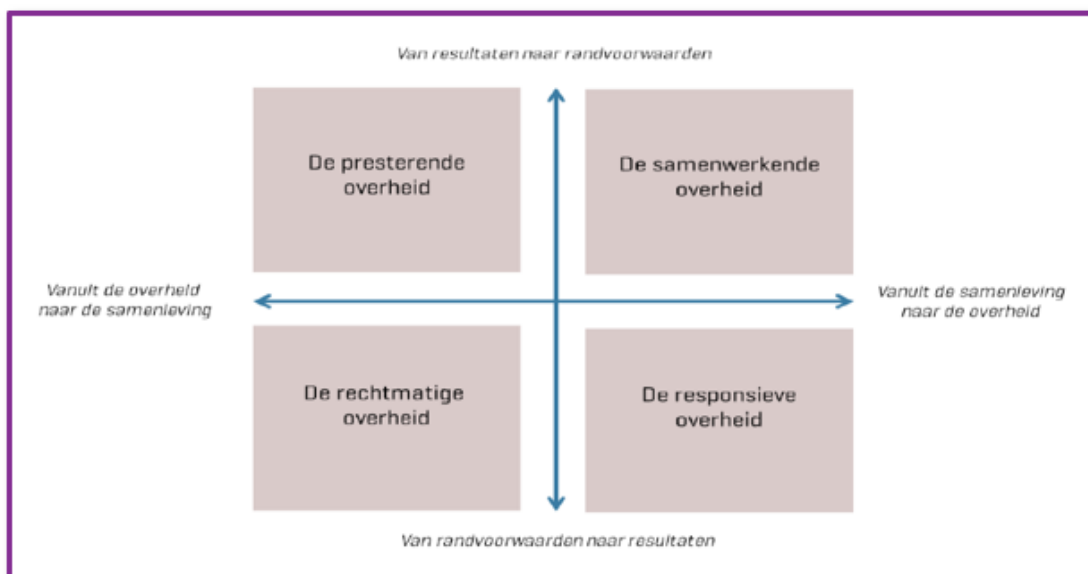
Welzijnswerk kan in Nieuwegein een regisserende rol spelen op het terrein van sociale samenhang, preventief jeugdbeleid, informatie en advies, ondersteuning van mantelzorgers & vrijwilligers en ondersteuning van kwetsbare groepen (mensen met een kwetsbaarheid, zoals eenzaamheid). Zoveel als mogelijk sluit het welzijnswerk aan bij inwonersinitiatieven en wordt van het welzijnswerk verwacht dat zij beschikbaar is, initiatieven van inwoners faciliteert en inspeelt op de vragen van inwoners. Maar als inwoners niet zelf de weg vinden is het welzijnswerk ook signalerend, uitnodigend en activerend.

Zoals verwoord in de routekaart voorafgaand aan deze meerjarenopgave past de gemeente Nieuwegein meervoudig sturen toe (zie het kwadrant op pagina 23). In het komen tot en uitvoeren van de meerjarenopgave welzijn stellen we als gemeentelijke overheid de randvoorwaarden, uitgangspunten en kwaliteitscriteria vast, waarbinnen het welzijnswerk kan opereren en sturen we hierop. We bewegen hierbij over de verschillende rollen die de gemeente kan vervullen, bijvoorbeeld:

- De gemeente stimuleert de samenwerking tussen welzijnsorganisaties door daar actief het 'voortouw' in te nemen;
- De gemeente is verantwoordelijk voor de instandhouding van voldoende fysieke ontmoetingsplaatsen zoals de buurtpleinen en stelt daarvoor kwalitatieve en kwantitatieve randvoorwaarden op;
- De gemeente is actief betrokken bij het vraagstuk jeugd en veiligheid en de uitvoering daarvan;
- De gemeente faciliteert en stimuleert in aanspraak met inwoners inwonersinitiatieven;
- De gemeente pakt zo nodig in de uitvoering, al dan niet tijdelijk, zelf maatschappelijke vraagstukken op (KOEK, Geins Geluk, wijkcoördinatoren);

- De gemeente subsidieert activiteiten om gewenste doelen te realiseren;
- De gemeente biedt voldoende ruimte aan organisaties en inwoners om naar eigen inzicht binnen de gestelde kaders het uitvoerend werk vorm te geven.

Als gemeente gaan we er bij de uitvoering vanuit dat het (formeel) welzijnswerk volgens professionele standaarden werkt en kwaliteit levert. Hiervoor hebben we jaarlijks gezamenlijke gesprekken met de formele welzijnsorganisaties. In dit gesprek zal het gaan over de vraag hoe professionele standaarden geborgd worden, op welke wijze de kwalitatieve uitgangspunten en waarden voor het welzijnswerk worden vormgegeven, hoe een bijdrage geleverd wordt aan de vier hoofddoelstellingen van de meerjarenopgave en hoe deze kwalitatief beoordeeld worden. Dit wordt vastgelegd in de subsidieafspraken. We willen als gemeente en welzijnspartners op dit vlak in interactie met de samenleving opereren. In de kwaliteitsbeoordeling leggen we de nadruk op het borgen en behartigen van bepaalde waarden.

Echter om goed invulling te kunnen geven aan deze sturingsfilosofie moet aan een aantal randvoorwaarden worden voldaan. Niet in de laatste plaats omdat goede sturing in dit kader vooral kijken naar de toekomst is. Waar willen we over één, vijf of tien jaar staan en hoe kunnen onze welzijnsorganisaties daar een rol in spelen. Natuurlijk moeten we leren van resultaten uit het verleden en daarvoor tijdig goed evalueren. Sturen is dus ontegenzeggelijk iets anders dan afrekenen. Afrekenen is per definitie terugkijken (is gedaan wat is afgesproken). Sturing moet leiden tot het maken van keuzes en benoemen van effecten en resultaten. Ook zal de komende periode stevig worden geïnvesteerd in vertrouwen, respect voor elkaars professe en positie.

Gelukkig zijn inmiddels een aantal belangrijke stappen gezet, namelijk:

- We hebben in de visie op welzijn het beleidskader geformuleerd.
- In de routekaart meerjarenopgave welzijn hebben we de beleidsdoelstellingen waar mogelijk geconcretiseerd en geoperationaliseerd in beoogde resultaten. En hebben we de sociale basisinfrastructuur uitgewerkt
- In deze meerjarenopgave welzijn zijn de prestaties, de indicatoren en de opgaven verder uitgewerkt.

4.2 Opdrachtgever-opdrachtnemer

Wij zijn ons er terdege van bewust dat de inzet van collectieve middelen zo goed mogelijk georganiseerd moet worden. Dat wil zeggen zoveel mogelijk gericht op:

- Het bereiken van de gewenste maatschappelijke effecten (doeltreffendheid)
- Tegen zo gering mogelijke kosten (doelmatigheid)
- Passend binnen relevante wet- en regelgeving (rechtmatigheid).

In dit kader gaat het om het zo goed mogelijk inzetten van het subsidie instrument en wat we daarvoor moeten doen. Tot op de dag van vandaag hebben gemeenten veel moeite om het begrip 'doeltreffendheid' goed te operationaliseren, te toetsen en te beoordelen. Als voorbeeld: in hoeverre draagt verruiming van de openingstijden van de buurtpleinen bij aan versterking van het samenleven in de wijk en buurt. Om zoveel mogelijk antwoord te kunnen geven op de doeltreffendheid van de subsidie is een goede

opdracht/opgave formulering op basis van deze uitgewerkte meerjarenopgave welzijn essentieel. Om dit zo goed mogelijk vorm te geven, zullen de gemeente en het formele welzijnswerk in de tweede helft van 2020 samen op moeten trekken. Naast het inhoudelijk traject zal ook samenwerking nodig zijn om te komen tot verantwoorde berekeningen van tarieven en prijzen, voldoende werkkapitaal, huisvesting en ICT. Een belangrijke randvoorwaarde is vertrouwen en verantwoord. Een gedegen en transparante verantwoording van activiteiten, resultaten en effecten draagt bij aan een opdrachtgever- opdrachtne- mersrelatie die gebaseerd is op vertrouwen en gezamenlijke ervaren verantwoordelijkheid voor de re- sultaten en effecten. Vanaf dat moment is budgetfinanciering mogelijk. Tot slot moet ook de afweging worden gemaakt wat in eigen beheer kan en wat samen met anderen kan worden opgepakt.

De raad heeft aangegeven dat zoveel mogelijk gestreefd moet worden naar tijdsgebonden doelen. We gebruiken hiervoor de volgende definities voor het onderscheid tussen maatschappelijke effecten, be- leidsdoelstellingen, resultaten en diensten:

- **Maatschappelijk effect (globale ambitie): (AMORE)**
De beoogde verandering in de maatschappelijke omgeving dan wel bij de beoogde doelgroep die de gemeente op langere termijn wil bereiken.
- **Beleidsdoelstelling: (MAGIE)**
Beleidsvoornemen dat wordt beschreven op het niveau van concrete doelstellingen binnen een gedefinieerde tijdshorizon (waar mogelijk SMART gedefinieerd)
- **Resultaat en resultaatindicator:(SMART)**
De aanwijsbare verandering c.q. gerealiseerde profijt die een of meerdere diensten/producten (bij inwoners) teweegbrengt en daarmee bijdraagt aan de beleidsdoelstelling. Een resultaatindi- cator is een kengetal waarmee gemeten kan worden of het beoogde resultaat is behaald.
- **Dienst / Product / Prestatie (SMART)**
Een afgebakende reeks werkzaamheden die gericht is op een vooraf bepaald resultaat.

4.2.1 Subsidieverlening

Organisaties wordt gevraagd om aan de hand van deze meerjarenopgave in te tekenen op één of meerdere werkgebieden en daarbij aan te geven hoe zij de bijbehorende rollen en taken in zullen vullen en hoe zij vanuit die rol een bijdrage leveren aan de vier hoofd doelstellingen van de meerjarenopgave en aan de beleidsdoelstellingen van het betreffende werkgebied.

In de subsidiebeschikkingen van de formele instellingen: MOvector, SantéPartners en het Vrijwilligershuis werken we verder uit:

- De concrete opgave
- Maatschappelijke effecten, beleidsdoelstellingen en resultaten
- De wijze van monitoring & verantwoording
- Hoogte subsidie

In de subsidiebeschikkingen van de informele organisaties werken we verder uit:

- De inzet;
- Het beoogde resultaat & verwachtingen
- De wijze van verantwoording
- Hoogte subsidie

Ook gaan we de mogelijkheden onderzoeken om vanaf medio 2022:

- Over te gaan tot budgetfinanciering t.b.v. de basisinfrastructuur welzijn.
- Het modulair pakket te subsidiëren via:
 - Incidentele subsidie (in het jaar eenmalig)
 - Projectsubsidie
 - Stimuleringsbijdrage
- Facilitaire ondersteuning bijvoorbeeld in de vorm van shared services te organiseren
- Te onderzoeken welke wijze van budgetfinanciering passend is.

4.2.2 Monitoring

Met de afzonderlijke formele instellingen zullen wij monitorings- en verantwoordingsafspraken maken. Waarbij nadrukkelijk verantwoording afgelegd moet worden over:

- Welke inspanningen zijn geleverd om de maatschappelijke doelen uit de meerjarenopgave te bereiken;

- Welke effecten zij zien van hun inzet (behalde doelen, bereik van de activiteit, zichtbaar effect op inwoners of buurt);
- De tevredenheid van inwoners die deelnamen aan activiteiten of verder geholpen zijn;
- Hoe de samenwerking met de stad is vormgegeven en met welke resultaten;
- Gesprek met de wijk (wijkschouw): vooruitgang of ontwikkeling op maatschappelijk effect.

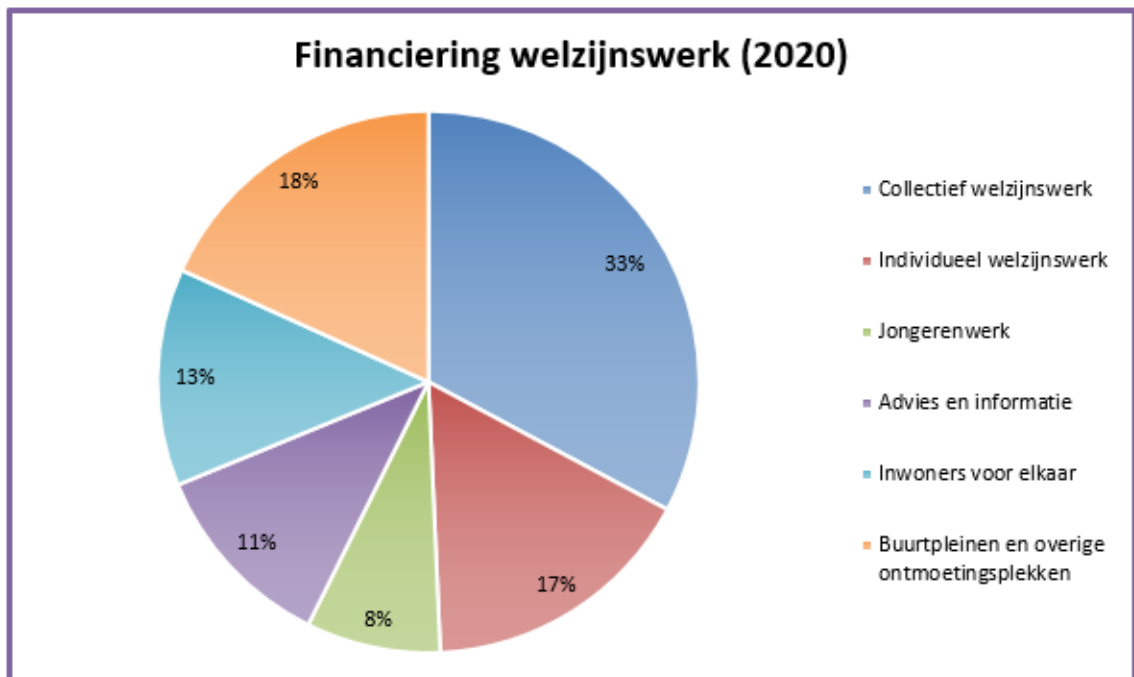
Met de informele organisaties zullen wij gezamenlijke gesprekken voeren over de voortgang en uitvoering van hun werkzaamheden.

Naast de hierboven genoemde monitoring op prestaties en resultaten, komen maatschappelijke effecten van de inzet aan de orde in de Onderzoeksagenda Transformatie Sociaal domein en de daarin ook genoemde Monitor Sociale Kracht. De Monitor Sociale Kracht is begin 2020 afgenomen en geeft daardoor een goed startbeeld van de sociale kracht van de wijken in Nieuwegein. Een aantal waarden zijn uitgekozen waar we middels het welzijnswerk de komende jaren een positieve ontwikkeling in willen stimuleren, dit betreft de volgende drie hoofdscores:

- Sociale samenhang in de buurt
- Mate van eenzaamheid
- Zelfredzaamheid

5. Financiën

Jaarlijks is een budget van ongeveer 6 miljoen euro gereserveerd voor het welzijnswerk. Dit gaat niet alleen om de basisactiviteiten. Er gaat ook een relatief groot deel (31%) naar vrijwilligersorganisaties en het beheer en vastgoed van de buurtpleinen. Hieronder is weergegeven hoe dit budget is verdeeld over de verschillende werkgebieden van welzijnswerk. Het subsidiebudget voor inwonersinitiatieven is opgenomen in het onderdeel inwoners voor elkaar waar ook subsidie aan vrijwilligersorganisaties onder valt. In de verdeling lijkt een erg klein gedeelte naar het jongerenwerk te gaan. Dit komt echter doordat in deze meerjarenopgave alleen de jongerenwerkers zelf onder dit werkgebied vallen. Alle andere inzet voor jeugdigen en gezinnen is verdeeld over de andere werkgebieden. Het extra budget voor uitbreiding van AMW in het voorliggend veld is nog niet in dit overzicht opgenomen. Zodra het besluitvormingsproces is afgerond wordt het budget conform het besluit aangepast.

Resumé

Zoals in de inleiding is aangegeven is de vraag naar en het resultaat van welzijnswerk moeilijk te voorspellen, omdat het van vele factoren afhankelijk is. Toch willen we ter afsluiting van deze meerjarenopgave kort een beeld schetsen van waar we over vier jaar willen staan met het welzijnswerk in Nieuwegein. De vier hoofddoelstellingen, het optimaliseren van de basisinfrastructuur en een rijk aanbod in het modulair pakket dat aansluit bij de behoeften van Nieuwegeinse inwoners vormen samen de inhoudelijke opgave. Per werkgebied staat uitgewerkt wat we met de inzet in de basisinfrastructuur

en het modulair pakket beogen te bereiken. Hier voeren we jaarlijks met betrokken partijen het gesprek over, waar nodig stellen we dit bij.

Gedurende de uitwerking van de meerjarenopgave zijn wij geconfronteerd met een aantal uitdagingen en vraagstukken die de komende jaren ook aandacht zullen krijgen. Zaken die echter wel vragen om nadere duiding en uitwerking. Kort stippen wij die hieronder aan:

- Onderzoek de mogelijkheden samen met het formele veld in het bijzonder MOvactor en Santé-Partners om door 'herverkaveling' van werk te komen tot een sterke lokale welzijnsorganisatie voor de uitvoering van de taken en werkzaamheden in de sociale basisinfrastructuur welzijn. Betrek hier ook de herijking van het Vrijwilligershuis en het Sociaal Juridisch Steunpunt bij.
- Onderzoek de mogelijkheden om de basisinfrastructuur welzijn duurzaam te verbinden met het zorgveld (geïndiceerde zorg);
- Onderzoek de mogelijkheden de bedrijfsondersteunende taken binnen welzijnsorganisaties in te zetten via shared services, het gaat om:
 - Directie en management
 - Financiën
 - Controlling
 - Personeelszaken
 - ICT
 - Facilitair
 - PR & communicatie
 - (Directie)Secretariaat
 - Beheer & onderhoud.

De ambitie is om vanuit de sturingsfilosofie te werken aan wederzijds vertrouwen tussen actieve partijen in het welzijnswerk, maar ook tussen gemeente en welzijnswerk. Vertrouwen waarvan uit toegewerkt kan worden naar de situatie waarin de gemeente enkel nog de kaders bepaalt en organisaties daadwerkelijk de ruimte krijgen het beschikbare budget te besteden aan dat wat zij vanuit hun professionaliteit en ervaring op dat moment nodig achten. Wanneer de situatie daar rijp voor is, zullen wij dan ook overgaan tot budgetfinanciering.